

166

Z Á K O N

z 24. apríla 2003

**o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(zákon o ochrane pred odpočúvaním)**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

(1) Tento zákon ustanovuje podmienky použitia informačno-technických prostriedkov bez predchádzajúceho súhlasu toho, komu zasahuje do súkromia orgán štátu, ktorý informačno-technický prostriedok používa.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na použitie informačno-technických prostriedkov v trestnom konaní podľa osobitného zákona.¹⁾

§ 2

(1) Informačno-technickými prostriedkami na účely tohto zákona sú najmä elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri

- a) vyhľadávani, otváraní, skúmaní a vyhodnocovaní poštových zásielok²⁾ a iných dopravaných zásielok,
- b) odpočúvaní a zaznamenávaní v rámci telekomunikačných činností,³⁾
- c) vyhotovovaní a využívaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

(2) Informačno-technické prostriedky môže používať Policajný zbor, Slovenská informačná služba, Vojenské spravodajstvo, Železničná polícia, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colná správa (ďalej len „orgán štátu“) v rozsahu podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(3) Používanie informačno-technických prostriedkov pre Železničnú políciu, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colnú správu technicky zabezpečuje Policajný zbor po predložení písomného súhlasu zákonného

sudcu udeleného orgánu štátu, pre ktorý sa použitie informačno-technického prostriedku zabezpečuje.

(4) Pri odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej služby⁵⁾ sa môže použiť len taký informačno-technický prostriedok, ktorý umožní okamžite identifikovať koncové telekomunikačné zariadenie, ktoré bolo použité na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej služby, ktorý neumožní vymazanie údajov identifikujúcich toto zariadenie a ktorý neumožňuje vymazanie času odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej služby.

(5) Príslušník alebo zamestnanec orgánu štátu, ktorý plní úlohy súvisiace s technickým zabezpečením používania informačno-technických prostriedkov, sa musí podrobiť psychofyziológickému overeniu pravdivosti v lehotách určených vedúcim orgánu štátu.

(6) Orgány územnej samosprávy, súkromné bezpečnostné služby ani iná fyzická osoba alebo právnická osoba nesmie použiť informačno-technický prostriedok.

§ 3

(1) Informačno-technický prostriedok možno použiť iba vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na zabezpečenie bezpečnosti štátu, obranu štátu, predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti alebo na ochranu práv a slobôd iných. Použitím informačno-technického prostriedku sa môže základné právo alebo sloboda obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a nie dlhšie, ako je to nevyhnutné na dosiahnutie zákonom uznaného cieľa, na ktorý slúži.

(2) Údaje získané informačno-technickými prostriedkami možno použiť výlučne na dosiahnutie účelu pri plnení úloh štátu, ktoré spĺňajú podmienky podľa odseku 1.

¹⁾ Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 4 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách.

³⁾ § 2 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách.

⁴⁾ § 36 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

§ 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.

§ 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.

§ 34 zákona č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov.

§ 23 a 24 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže.

§ 24 zákona č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve.

⁵⁾ § 5 zákona č. 195/2000 Z. z.

§ 4

(1) Informačno-technické prostriedky možno použiť iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného sudcu⁶⁾ (ďalej len „súhlas“) len na nevyhnutný čas, najdlhšie však na šesť mesiacov. Lehota začína plynúť dňom udelenia súhlasu. Ak je nevyhnutné použiť naraz alebo následne niekoľko druhov informačno-technických prostriedkov, každý z nich možno použiť len v rozsahu výslovne udeleného súhlasu. Ak sa má informačno-technický prostriedok použiť v miestach, ktoré nie sú verejne prístupné, zákonný sudca rozhodne aj o tom, či sa súhlas vzťahuje aj na vstup na tieto miesta.

(2) Zákonný sudca, ktorý dal súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, môže na základe novej žiadosti dobu použitia predĺžiť, zakaždým však najviac o ďalších šesť mesiacov, ktoré začnú plynúť dňom udelenia ďalšieho súhlasu (ďalej len „ďalší súhlas“). Ďalší súhlas sa musí udeliť v písomnej forme najneskôr v posledný deň plynutia lehoty podľa odseku 1. Ak lehota podľa odseku 1 uplynie a ďalší súhlas nie je udelený, použitie informačno-technického prostriedku sa musí skončiť v posledný deň lehoty určenej v súhlase.

(3) Žiadosť o použitie informačno-technického prostriedku (ďalej len „žiadosť“) sa predkladá písomne príslušnému súdu. Žiadosť musí obsahovať

- a) druh informačno-technického prostriedku, ktorý sa má použiť, miesto jeho použitia, navrhovaný čas trvania jeho použitia, údaje o osobe, voči ktorej sa má tento prostriedok použiť,
- b) informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa podáva žiadosť,
- c) dôvody na použitie informačno-technického prostriedku.

Súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom ustanovené náležitosti, a takúto žiadosť vráti žiadateľovi.

(4) Žiadosť predkladá orgán štátu, ktorý zamýšľa použiť informačno-technický prostriedok na uplatnenie svojej zákonom ustanovenej pôsobnosti (§ 2 ods. 2).

(5) Proti rozhodnutiu o súhlase nemožno podať opravný prostriedok.

(6) Zákonný sudca, ktorý dal súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov ich použitia. Ak dôvody pominuli, je povinný bezodkladne rozhodnúť o ukončení ich používania.

§ 5

(1) Policajný zbor vo výnimočnom prípade, ak existuje dôvodné podozrenie z páchania trestného činu, pri ktorom možno použiť informačno-technický prostriedok na plnenie úloh Policajného zboru, vec nezne-

sie odklad a súhlas zákonného sudcu nemožno vopred získať, môže použiť informačno-technický prostriedok aj bez predchádzajúceho súhlasu. Policajný zbor je povinný oznámiť začatie použitia informačno-technického prostriedku zákonnému sudcovi do jednej hodiny od začatia použitia informačno-technického prostriedku a predložiť zákonnému sudcovi žiadosť podľa § 4 ods. 3 do šiestich hodín od začatia použitia informačno-technického prostriedku; žiadosť musí obsahovať aj čas začatia použitia informačno-technického prostriedku.

(2) Ak Policajný zbor nedostane dodatočný písomný súhlas zákonného sudcu do 12 hodín od začiatku použitia informačno-technického prostriedku alebo ak zákonný sudca nevyhoví žiadosti o dodatočný súhlas, jeho použitie sa bezodkladne skončí. Takto získané informácie nesmú byť použité a musia byť bezodkladne zničené, o čom orgán štátu, ktorý ich zničil, bezodkladne písomne informuje zákonného sudcu.

§ 6

(1) Orgán štátu je povinný v priebehu použitia informačno-technických prostriedkov sústavne skúmať, či trvajú dôvody ich použitia. Ak tieto dôvody pominuli, je povinný použitie informačno-technických prostriedkov okamžite skončiť.

(2) O skončení použitia informačno-technických prostriedkov podľa odseku 1 orgán štátu je povinný informovať zákonného sudcu, ktorý je oprávnený rozhodnúť o súhlase podľa § 4.

(3) Orgán štátu vedie prehľad o počtoch vydaných súhlasov a odmietnutých žiadostiach, pričom zodpovedá za jeho úplnosť.

§ 7

(1) Kópiu zvukového, obrazového alebo zvukovo-obrazového záznamu (ďalej len „záznam“), ktorý bol vyhotovený použitím informačno-technického prostriedku, možno postúpiť len vecne a miestne príslušnému štátnemu orgánu, ak záznam môže byť dôkazom v konaní vedenom pred príslušným štátnym orgánom v medziach jeho zákonom ustanovenej právomoci. Vecne a miestne príslušný štátny orgán, ktorému bol záznam postúpený, nesmie vyhotoviť kópiu záznamu ani záznam alebo jeho prepis poskytnúť k nahliadnutiu či skopírovaniu inej osobe, inému štátnemu orgánu alebo orgánu územnej samosprávy alebo inej samosprávy.

(2) Ak sa majú informácie získané použitím informačno-technického prostriedku použiť ako dôkaz v trestnom konaní,¹⁾ vyhotoví orgán štátu písomný záznam s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku; k písomnému záznamu orgán štátu priloží záznam a jeho doslovný prepis. Informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú

⁶⁾ § 13 ods. 2 a 3 a § 20 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení čl. III zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok.

(3) Ak sa informačno-technický prostriedok použil v rozpore s týmto zákonom, záznam získaný pri takom použití alebo akýkoľvek iný výsledok nezákonného použitia informačno-technického prostriedku nijaký štátny orgán ani iný orgán verejnej moci nesmie použiť ako dôkaz, ani uznať za dôkaz okrem trestného alebo disciplinárneho konania proti osobe, ktorá záznam nezákonne vyhotovila alebo dala príkaz na jeho vyhotovenie. Nezákonne získaný záznam alebo iný výsledok sa musí zničiť v prítomnosti zákonného sudcu príslušného na vydanie povolenia do 24 hodín od protiprávneho použitia informačno-technického prostriedku.

(4) Ak sa pri použití informačno-technického prostriedku vyhotovil záznam a neskôr sa nezistili skutočnosti významné na dosiahnutie zákonom ustanoveného účelu použitia informačno-technického prostriedku, orgán štátu, ktorý záznam vyhotovil, je povinný bezodkladne záznam zničiť.

(5) O zničení záznamu alebo iného výsledku sa vyhotoví písomná zápisnica, v ktorej sa uvedie dôvod zničenia záznamu alebo výsledku, osobné údaje osoby, ktorá nariadila alebo schválila použitie informačno-technického prostriedku, v rozsahu titul, meno, priezvisko a jej funkcia, osobné údaje osoby, ktorá nariadila alebo schválila zničenie záznamu alebo iného výsledku, v rozsahu titul, meno, priezvisko a jej funkcia a osobné údaje zákonného sudcu, ktorý bol prítomný pri jeho zničení, v rozsahu titul, meno, priezvisko, funkcia, identifikácia príslušného súdu. Záznam alebo iný výsledok použitia informačno-technického prostriedku sa pred zničením nesmie skopírovať ani prepísať do písomnej alebo akejkoľvek inej podoby.

§ 8

Použitie informačno-technického prostriedku, vyhotovenie záznamu alebo skopírovanie záznamu, ktoré sa uskutoční v rozpore s týmto zákonom, zakladá zodpovednosť štátu,⁷⁾ ako aj osoby, ktorá zákon porušila tak, že nezákonné správanie nariadila, schválila alebo sa ho inak dopustila.⁸⁾

§ 9

(1) Národná rada Slovenskej republiky na uplatnenie svojej ústavnej pôsobnosti kontrolovať dodržiavanie zákonov dva razy ročne v pléne prerokuje správu výboru povereného kontrolovaním použitia informačno-technických prostriedkov o stave ich použitia. Súčasťou správy predkladanej plénu musí byť každý zistený prípad nezákonného použitia informačno-technických prostriedkov vrátane informácie o zodpoved-

nosti osôb podľa § 8. Správou sa nesmie odhaliť totožnosť osôb, proti ktorým sa použili informačno-technické prostriedky, ani inak porušiť ich právo na súkromie. Správou sa nesmie odhaliť ani totožnosť osoby, ktorá sa v súlade so zákonom podieľala na použití informačno-technického prostriedku.

(2) Správu prerokovanú v pléne môžu uverejniť hromadné informačné prostriedky. Súčasťou správy uverejnenej v hromadných informačných prostriedkoch nesmú byť utajované skutočnosti. Náklady uverejnenia nejdú na ťarchu štátneho rozpočtu.

(3) Vedúci orgánu štátu s právomocou používať informačno-technické prostriedky do desiatich pracovných dní nasledujúcich po dni doručenia žiadosti výboru povereného podľa odseku 1 je povinný žiadateľovi poskytnúť v súlade so zákonom všetky vyžiadané informácie o použití informačno-technických prostriedkov. Počas svojej neprítomnosti je vedúci orgánu štátu povinný určiť osobu, ktorá v jeho mene splní túto povinnosť.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 72/1995 Z. z., zákona č. 73/1998 Z. z., zákona č. 256/1999 Z. z. a zákona č. 328/2002 Z. z. sa mení takto:

§ 12, 13 a 14 sa vypúšťajú.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 251/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z., zákona č. 353/1997 Z. z., zákona č. 12/1998 Z. z., zákona č. 73/1998 Z. z., zákona č. 256/1998 Z. z., zákona č. 116/2000 Z. z., zákona č. 323/2000 Z. z., zákona č. 367/2000 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 48/2002 Z. z., zákona č. 182/2002 Z. z. a zákona č. 422/2002 Z. z. sa mení takto:

1. § 35 sa vypúšťa.

2. V § 36 sa vypúšťa odsek 2.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

3. § 37 a 38 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu 17a sa vypúšťajú.

4. V § 69a ods. 3 sa slová „osobitné kategórie osobných údajov²⁷⁾“ nahrádzajú slovami „osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické

⁷⁾ § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

⁸⁾ § 158, 178 a 257a zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
§ 11 až 16 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

názory, náboženskú vieru alebo svetonázor, členstvo v politických stranách alebo politických hnutiach, členstvo v odborových organizáciách a údaje týkajúce sa zdravia alebo pohlavného života (ďalej len „osobitné kategórie osobných údajov“).

5. § 76a sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Osobnými údajmi podľa odsekov 1, 2 a 4 až 7 sú meno, priezvisko, rodné číslo, dátum a miesto narodenia a adresa pobytu. Ustanovenia osobitného zákona²⁷⁾ o povinnosti informovať osobu o stave spracúvania osobných údajov sa na poskytovanie údajov podľa odsekov 1 a 2 nepoužijú.“

Čl. IV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve sa mení takto:

§ 12, 13 a 14 sa vypúšťajú.

Čl. V

Zákon č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení zákona č. 73/1998 Z. z., zákona č. 182/2002 Z. z., zákona č. 422/2002 Z. z. a zákona č. 513/2002 Z. z. sa mení takto:

1. § 33 sa vypúšťa.

2. V § 34 sa vypúšťa odsek 2.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

3. § 35 a 36 sa vypúšťajú.

Čl. VI

Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení zákona č. 422/2002 Z. z. sa mení takto:

1. V § 23 sa vypúšťajú odseky 2 a 3.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

2. V § 24 sa vypúšťajú odseky 2 až 6.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

3. § 25 sa vypúšťa.

Čl. VII

Zákon č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve v znení zákona č. 422/2002 Z. z. sa mení takto:

V § 24 sa vypúšťajú odseky 1 a 3 až 12.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.

Čl. VIII

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia okrem § 2 ods. 4 v čl. I, ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.